

Duurzame zorgkleding, mede ontwikkeld door het UMC Utrecht.

Healthy Urban Living staat centraal bij SURE

Utrecht en het nieuwe goud

Ongeveer de helft van de wereldbevolking leeft in stedelijk gebied. Medio deze eeuw zal dat zelfs circa 70% zijn. Om deze steeds intensiever bewoonde habitat duurzaam en gezond te houden, zijn enorme inspanningen nodig. Voor de noodzakelijke innovatie moeten sectoren samenwerken die elkaar nu nog onvoldoende vinden. Utrechtse kennisinstellingen geven het goede voorbeeld met SURE, een platform voor duurzame innovatie. Begin oktober was er voor de vierde keer een week met activiteiten rondom de thema's groen en gezond.

In het SURE-netwerk bundelen Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht, UMC Utrecht, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Utrecht Sustainability Institute, Utrecht Science Park en de Economic Board Utrecht de krachten. In de week van 5 tot 9 oktober toonden deze Utrechtse kennisinstellingen duurzame voorbeelden voor een groene en gezonde regio onder de noemer Healthy Urban Living. De activiteiten waren zeer divers met onder meer presentaties van succesvolle duurzame innovaties, een studentenavond, de Sustainable Experience Tour en interactieve discussies. Slotakkoorden: een bijeenkomst van Get Connected en de bekendmaking van Trouw's nieuwe Duurzame 100.

Extra inspanning

Hogeschool Utrecht is al drie jaar trotse eigenaar van de SustainaBul; een prijs voor meest duurzame hogeschool van Nederland. Tijdens de SURE-week gaf de HU inzicht in duurzame aspecten bij een ingrijpende renovatie van haar gebouw aan de Heidelberglaan 7. Bij de start vastgestelde maatregelen resulteerden onder meer in betere isolatie, beperking van het energieverbruik en het opwekken van duurzame energie. Dit pakket vergde een investering van meer dan een miljoen euro en wordt in ongeveer elf jaar terugverdiend. De HU besloot tot een extra duurzaamheidsinspanning van ruim 950.000 euro. Dit bestond uit een nieuwe HR++ aluminium vliesgevel die beter isoleert. Ook is energiezuinige verlichting toegepast met aanwezigheidsdetectie en daglichtschakeling. De aanvullende duurzame investering wordt in zo'n vijftien jaar terugverdiend.

Wereldprimeur

In stedelijke gebieden zijn bodemenergiesystemen zeer geschikt voor verwarming en koeling van gebouwen. De regio Utrecht is pionier op dit gebied. Inpassing van warmte- en koudeopslag (WKO) in dichtbebouwd terrein is echter allesbehalve eenvoudig. Het New Energy Lab liet op 7 oktober koplopers aan het woord en gaf inzicht in kansen en uitdagingen die bodemenergie in steden als Utrecht biedt. De gemeente deelde haar ervaringen met het Energiepunt Bodem; een kennisbank en informatiepunt waarmee gemeente, provincie en waterschap de inzet van bodemenergie en alliantievorming tussen gebruikers stimuleren.

Tijdens het New Energy Lab was ook aandacht voor FOME-BES. Bij dit onderzoeksproject wordt met voelspijten van glasvezel de ondergrondse temperatuurontwikkeling van WKO-systemen in het stationsgebied, kantorenpark Rijnsweerd en Utrecht Science Park in kaart gebracht. Een wereldprimeur die kan helpen om het energiepotentieel in de ondergrond slimmer te benutten.

Duurzame zorgkleding

Ook het UMC Utrecht is actief in het SURE-netwerk. Het academisch ziekenhuis kent vijf iconprojecten op het gebied van duurzaamheid. Die hebben onder meer betrekking op medewerkersvitaliteit, groene farmacie en het terugdringen van voedselverspilling. Onder de noemer Love Food Hate Waste wil het UMC Utrecht deze verspilling verder beperken. Zij ondersteunt ook andere UMC's hierbij. De besparing wil het ziekenhuis investeren in een voedingsconcept voor oncologische patiënten waarmee het percentage ondervoede patiënten kan worden beperkt. Tijdens de SURE-week gaf het UMC Utrecht meer inzicht in het Love Food Hate Waste-project. Ook organiseerde het ziekenhuis een modeshow van duurzame zorgkleding. Deze kleding is ontwikkeld samen met andere zorginstellingen, ketenpartners zoals textielabrikanten en onafhankelijke experts (zie ook pagina 10). De duurzame kleding is eerlijk gemaakt, milieuvriendelijk geproduceerd en reinigbaar en ook goed te recyclen. De kleding bevat innovaties zoals een antibacteriële coating en sensoren die waarschuwen bij overbelasting.

Grote groene wereldstad

De Get Connected-bijeenkomst van de Economic Board Utrecht op 9 oktober kende vijf werksessies over het centrale thema gezond stedelijk leven. Ondernemer en urban innovator Peter Savelberg plaatste dit onderwerp in internationaal perspectief. Hij riep op om Nederland als grote groene wereldstad te positioneren met verschillende hotspots. Hiermee formuleert ons land volgens Savelberg een antwoord op trends als urbanisatie en de techrevolutie. Ook maakt het ons nog relevanter voor landen als China. Volgens EBU-voorzitter Henk Broeders vormen oplossingen voor Healthy Urban

Living een exportproduct met grote potentie. Met de in deze regio gevestigde kennisinstellingen en bedrijven zit Utrecht bovenop dat nieuwe goud, aldus Broeders. Hij ziet daarbij het stationsgebied als gezamenlijk internationaal uithangbord. ■

Maurits Groen, nummer één in de Duurzame 100 van Trouw

MENSEN MAKEN HET VERSCHIL

Trouw's Duurzame 100 geeft jaarlijks een actueel overzicht van voortrekkers, rolmodellen en *influentials* bij duurzame verandering. In het Academiegebouw aan het Domplein werd op 9 oktober de actuele ranglijst gepresenteerd. Nieuwe nummer één is adviseur, activist en ondernemer Maurits Groen. Hij staat al zes jaar in de Duurzame 100, veelal in de top-10. Als nummer één lost Groen Europarlementariër Bas Eickhout af. De jury roemde vooral Groen's brede visie. Ook op het criterium daadkracht scoort hij hoog. Groen is onder meer de motor achter de WakaWaka, een lichtgewicht lampje dat met een zonnecel wordt opgeladen. Na één dag volle zon geeft een WakaWaka tot tachtig uur licht. Voor elk commercieel verkocht lampje wordt er één weggeven voor noodhulp. Er zijn al meer dan 200.000 WakaWaka's verspreid onder vluchtelingen in onder meer Irak, Syrië en Soedan. 'Dat kleine pokkendingetje maakt ginds een wereld van verschil,' zegt Groen. 'Zelfs het verschil tussen leven het dood.'